



شناسه	قانون - مقررات	تاریخ جلسه	۱۴۰۰/۰۲/۲۸
عنوان موضوع	توسعه مشارکت عمومی - خصوصی، در راستای تکمیل پروژه های عمرانی نیمه تمام استانی در بخش توسعه منابع آبی		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان		
شرح موضوع	<p>هم اکنون بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه برای تقویت بخش خصوصی و کاستن بار مسئولیت و هزینه هایی که بر دوش دولت قرار دارد از طرح های مشارکت بخش عمومی و خصوصی بهره می گیرند. آنچه بطور رسمی و متعارف به عنوان طرحهای مشارکت عمومی - خصوصی موسوم به PPP شناخته می شود در واقع روشی برای بهره گیری بخش های دولتی از تجربه، تخصص و منابع مالی بخش خصوصی برای تامین خدمات زیربنایی است. در صورت اجرایی شدن استانداردهای چنین طرح هایی، می توان شاهد آن بود که بخش خصوصی به نمایندگی از دولت در برخی از وظایف و مسئولیت های تامین خدمات ورود کرده و دولتدر پروژه های زیر ساختی از سرمایه گذار، مجری و بهره بردار، به سیاستگذار، تنظیم کننده مقررات و ناظر بر کیفیت ارائه خدمات تبدیل شود. لازمه مشارکت و حضور فعال بخش خصوصی در اقتصاد، ظرفیت سازی در بخش های مختلف اقتصادی از جمله سرمایه پذیران و سرمایه گذاران به عنوان مولفه های مهم و تاثیرگذار در این امر می باشد.</p> <p>مشارکت عمومی - خصوصی نیازمند ایجاد نظام تدبیر در ۴ حوزه "سیاست گذاری و تنظیم مقررات"، "حمایت های مالی"، "تامین مالی" و "ظرفیت سازی و اقدامات ترویجی" است تا بتوان در آینده، شاهد بلوغ این روش در اجرای طرح های زیر ساختی کشور بود.</p> <p>از سال ۱۳۹۴، کشور ما نیز بر اساس مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۰۲ شورای اقتصاد و به استناد ماده (۲۷) قانون الحاق (۲) در پی آن است که چنین طرح هایی را به بخش غیر دولتی واگذار نماید. آیین نامه اجرایی تبصره (۱۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور که از سال ۱۳۹۶ با همین ماده واحده در قوانین بودجه سنواتی، ابلاغ شده است، ناظر بر دستورالعمل شرایط واگذاری طرح های تملک دارایی سرمایه ای جدید، نیمه تمام، تکمیل شده و آماده بهره برداری به بخش خصوصی در قالب مشارکت عمومی - خصوصی می باشد.</p> <p>با عنایت به شرایط اقتصادی کشور و سهم اندک اعتبارات عمرانی از بودجه کل کشور، عملا امیدی به اتمام این طرح ها از محل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای وجود ندارد. به نظر می رسد، تغییر پارادایم اساسی در نحوه سرمایه گذاری و نظام بهره برداری از طرح های مذکور و توسعه مشارکت عمومی - خصوصی، نیاز اصلی اقتصاد کشور جهت رهایی از بار سنگین اینگونه پروژه های بلا تکلیف است.</p> <p>علیرغم یک تصور عام در ارتباط با شرایط معتدل آب و هوایی استان، متاسفانه این استان با میانگین بارش ۲۹۷ میلی متر در سال و بدلیل توزیع نامناسب زمانی و مکانی آن، در زمره مناطق کم بارش کشور قرار گرفته است. بدلیل محدودیت های منابع آب در استان، استفاده بهینه از این منابع و بازچرخانی آن، تنها راه غلبه بر بحران کم آبی است.</p>		

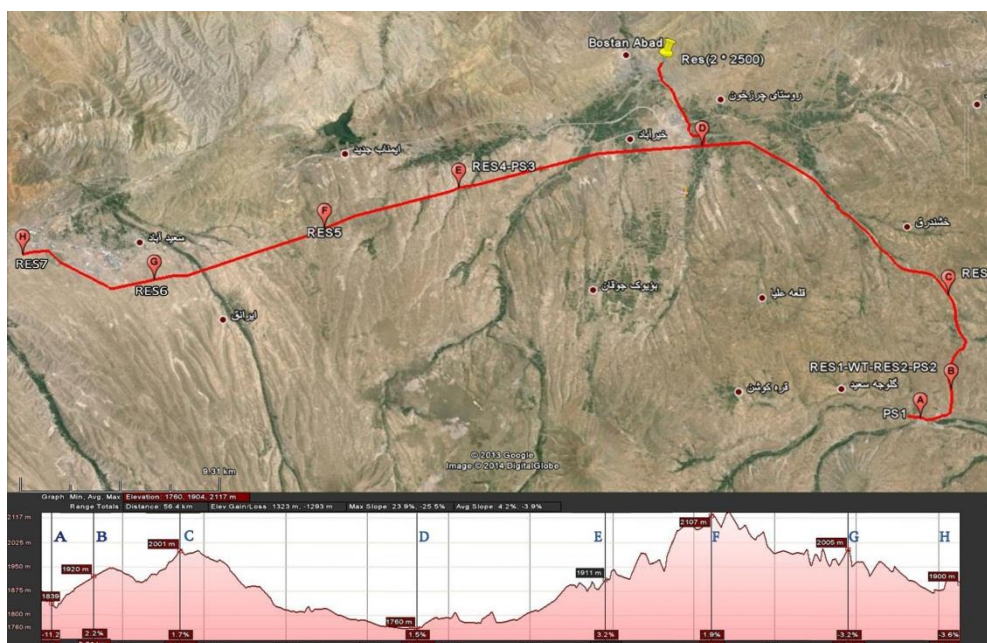


لذا پروژه های عمرانی نیمه تمام در بخش توسعه منابع آبی، به عنوان اولویت نخست دبیرخانه شورای گفتگو قرار گرفت تا از ظرفیت های قانونی تبصره (۱۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به روش مشارکت عمومی - خصوصی در تکمیل و بهره برداری از طرح های باتکلیف این حوزه، استفاده گردد.

با توجه به کاهش ذخایر و افت تراز آب های زیر زمینی، افزایش شدید تقاضای آب از سوی صنایع و واحدهای تولیدی، سازگاری با کم آبی و تامین آب پایدار برای صنایع استان بعنوان یکی از زیرساخته های اساسی در رشد و توسعه استان، دو پروژه زیر به عنوان طرح های اولویت دار شرکت سهامی آب منطقه ای و شرکت آب و فاضلاب استان شناسایی و مورد طرح و بررسی قرار می گیرد:

الف) طرح آبرسانی از سد کلکان به بستان آباد و صنایع حومه:

با عنایت به وجود صنایع بزرگ و فعال در منطقه بستان آباد و نیاز آبی آن ها، بهترین پیشنهاد منبع تامین آب مطمئن و پایدار، سد کلکان می باشد. مطالعات مرحله اول طرح آبرسانی بستان آباد از سد کلکان انجام گرفته و مبنای طرح در سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۳ به تصویب شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور رسیده و به آب منطقه ای آذربایجان شرقی ابلاغ شده است.



میزان تخصیص آب سد کلکان که در تاریخ ۹۴/۱۲/۲۵ از سوی وزارت نیرو ابلاغ شده است، به تفکیک ذیل می باشد:

آب شرب شهرستان بستان آباد: ۴.۰۵ میلیون مترمکعب.

آب بخش صنعت حومه بستان آباد: ۳.۴۰ میلیون مترمکعب.



آب کشاورزی: ۷.۲۰ میلیون مترمکعب. (برای ۱۰۹۰ هکتار)

آب زیست محیطی: ۳.۲۰ میلیون مترمکعب.

(پیش بینی و اصلاح تخصیص آب برای صنایع به میزان ۱۰ میلیون مترمکعب)

مشخصات خط انتقال آب: ۶۵ کیلومتر همراه با ۳ ایستگاه پمپاژ و ۶ دستگاه مخزن بتنی.

تصفیه خانه آب (مشترک با هشتروند): با ظرفیت کل ۱۰۲۷ لیتر در ثانیه.

برآورد اولیه و هزینه های اجرایی: بر اساس مطالعات قبلی و با بهارس بهای سال ۱۳۹۹ معادل ۴۵۰۰ میلیارد ریال شامل ۱۵۰۰ میلیارد ریال هزینه اجرای تصفیه خانه مشترک و ۳۰۰۰ میلیارد ریال هزینه اجرای خطوط انتقال، مخازن و ایستگاه های پمپاژ و نیرو رسانی و انشعابات برق.

مدت زمان لازم برای تکمیل مطالعات و اجرای طرح، ۴۵ ماه شامل ۹ ماه مدت زمان لازم برای مطالعات تکمیلی و ۳۶ ماه مدت زمان لازم برای اجرا در نظر گرفته شده است.

ب) تکمیل تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر و اجرای خط انتقال پساب خروجی تصفیه خانه به شهرک صنعتی شهید سلیمی:

قیمت تمام شده تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر با پیشرفت فیزیکی ۴۰٪ براساس صورت وضعیت ها و تعدیل های پرداخت شده به پیمانکار تصفیه خانه فاضلاب محاسبه و بروزرسانی شده که رقم آن ۴۰۰ میلیارد ریال می باشد.

برآورد هزینه های احداث باقیمانده ۶۰٪ پروژه بر اساس برآورد مشاور طرح و برای سال ۱۴۰۰ بروزرسانی محاسبه شده که رقم آن ۶۰۰ میلیارد ریال می باشد.

مدت تکمیل تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر، یکسال منظور شده و تصفیه خانه از ابتدای سال ۱۴۰۱ قابل بهره برداری می باشد.

بهره برداری تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر به مدت ۲۵ سال از ابتدای سال ۱۴۰۱ به سرمایه گذار طرح واگذار شده و سرمایه گذار مجاز به فروش پساب خروجی تصفیه خانه به صنایع شهرک سلیمی می باشد.

هزینه بهره برداری شامل هزینه های نیروی انسانی، مواد مصرفی، برق مصرفی، هزینه های نگهداشت و تعمیرات و سایر هزینه های بهره برداری برای سال ۱۴۰۰ جهت تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر ۱۵ میلیارد ریال تعیین شده است.

ظرفیت تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر ۳ میلیون مترمکعب در سال منظور شده است.

پساب خروجی تصفیه خانه فاضلاب آذرشهر حداقل بایستی کیفیتی در حد استانداردهای ملی محیط زیست برای تخلیه در آب های سطحی باشد.



رئوس ایرادات و مشکلات مطروحه:

۱. با توجه به اینکه قیمت محصول پروژه های مرتبط با توسعه منابع آبی، غالباً بصورت تکلیفی و غیررقابتی تعیین می شود، عملاً بخش خصوصی انگیزه لازم را برای ورود به این حوزه و تولید کالا و خدمات را ندارد. این امر موجب شده قیمت آب برای مصرف کننده نسبت به سایر نهاده های جانشین، کمتر و همچنین کشتش قیمتی پایینی داشته باشد که خروجی آن منجر به عدم جذابیت سرمایه گذاران برای ورود به پروژه های توسعه ای این بخش شده است و دولت هم منابع لازم را برای خرید تضمینی آب برای توجیه پذیر نمودن آنها در اختیار ندارد.

۲. عدم مولد سازی داری ها و فروش اموال مازاد دستگاه های اجرایی و استفاده حداکثری از ظرفیت های ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲).

۳. چالش های تامین مالی و حمایت مالی شامل: عدم سازگاری شرایط اعطای تسهیلات بانک ها با ساختار پروژه های مشارکتی و عدم تعریف سازوکار مناسب برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در طرح های مشارکتی.

مشکلات پرتال مشارکت عمومی خصوصی:

۱. عدم سهولت در دسترسی سرمایه گذاران به طرح های فراخوان شده مشارکتی و عدم قابلیت سامانه در بخش بازار الکترونیکی طرح های عمرانی برای تفکیک پروژه ها بصورت استانی.

۲. عدم بروزرسانی مهلت برخی از فراخوان ها در سامانه.

۳. عدم تعیین تکلیف برخی از پروژه های نیمه تمام در حال اجرا که در سامانه مذکور به عنوان طرح مشارکتی اطلاع رسانی گردیده اند.

ایرادات و مشکلات
مطروحه

جلسه کارگروه کارشناسی شورا با حضور نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، انجمن های پیمانکاران عمرانی و مشاوران استان، جهت اتخاذ راهکارهایی بمنظور تکمیل و بهره برداری از پروژه های نیمه تمام استانی، تشکیل شد.

با توجه به اهمیت توسعه منابع آبی، دبیرخانه شورای گفتگوی استان در ابتدا اقدام به بررسی پروژه های شرکت آب و فاضلاب و شرکت آب منطقه ای استان نمود. این پروژه ها طی ۳ جلسه کارشناسی، مورد طرح و بررسی قرار گرفت که از میان پروژه های نیمه تمام عمرانی در این حوزه، ۲ طرح نیمه تمام اولویت دار بشرح صدرالذکر در دستور جلسه قرار گرفت.

جمع بندی جلسه
کارگروه
(کارشناسی) مورخ

۹۹/۱۰/۱۸ و

۹۹/۱۱/۰۹

۹۹/۱۲/۱۳ و

۹۹/۱۲/۲۰

۱. شرکت سهامی آب منطقه ای استان ضمن تکمیل مدارک و اسناد فراخوان سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی، اقدامات لازم را جهت اصلاح و افزایش سهم تخصیص آب برای صنایع مستقر در حومه استان آباد به میزان ۱۰ میلیون مترمکعب و تکمیل مراحل مطالعات و طراحی پروژه آب رسانی از سد کلکان را در دستور کار خود قرار داده و تا حصول نتیجه پیگیری نماید.

پیشنهادات



<p>۲. به منظور اجرای تامین آب پایدار و توسعه صنایع استان، سازمان صمت و شرکت شهرک های صنعتی، همکاری های لازم را جهت تشویق واحدهای صنعتی منطقه در مشارکت اجرای پروژه های مذکور، بعمل آورد.</p> <p>۳. استاندار محترم استان در خصوص افزایش سهم منابع صندوق توسعه ملی استان جهت اعطای تسهیلات بلندمدت برای قراردادهای مشارکی مساعدت های لازم را بعمل آورد.</p> <p>۴. سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان با همکاری دستگاه های اجرایی و نمایندگان محترم استان در مجلس شورای اسلامی، اقدامات لازم را در جهت افزایش اعتبارات عمرانی از محل تبصره (۱۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور با هدف اهرمی کردن منابع مالی مختلف برای توسعه مشارکت عمومی - خصوصی بعمل آورد.</p> <p>۵. بانک های استان مساعدت لازم را جهت ارائه خدمات مالی به انواع قراردادهای مشارکتی از قبیل گشایش اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی و اعطای تسهیلات بلند مدت در قبال توثیق پروژه و قرارداد مشارکت بعمل آورند.</p> <p>۶. اجرای قانون تشویق سرمایه گذاری در طرح های آب کشور (مصوب سال ۱۳۸۱) و ظرفیت سازی جهت سرمایه گذاری بخش خصوصی در طرح های تأمین آب، ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی، به نحوی که محصول پروژه های مشارکت عمومی - خصوصی از شمول تعرفه گذاری مندرج در قوانین و مقررات مستثنی شده و با تشکیل نهادهای تنظیم مقررات بخشی، به تشکیل بازار محصول پروژه کمک نماید.</p> <p>۷. با توجه به ابلاغ ساختار اجرایی مشارکت عمومی - خصوصی در قالب اهم برنامه ها و وظایف دستگاه های اجرایی و استانداران محترم، در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۰ و تفویض اختیارات فرایند اجرایی مشارکت عمومی - خصوصی پروژه های ملی یا ملی استانی شده، اعم از فرایند ارجاع کار و انعقاد قرارداد توسط دستگاه اجرائی استانی و راهبری آنها توسط استانداران، مساعدت های ویژه از سوی استاندار محترم و روسای دستگاه های اجرایی جهت تسهیل و تسریع واگذاری پروژه های نیمه تمام به روش مشارکت عمومی - خصوصی بعمل آید.</p>	
<p>۱. ماده ۲۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)؛</p> <p>۲. آیین نامه اجرایی تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور؛</p> <p>۳. قانون تشویق سرمایه گذاری در طرح های آب کشور (مصوب سال ۱۳۸۱)</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>